

Notitie

Contactpersoon Benjamin Flierman

Datum 4 maart 2010

Kenmerk N002-4626804BJF-mfv-V01

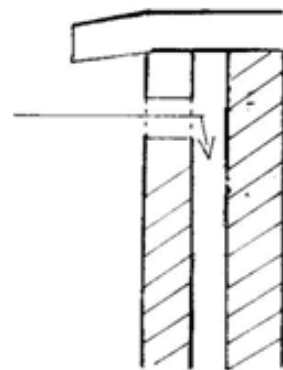
Aanvullende informatie bij ontheffingsaanvraag Uitbreidingslocaties Wekerom FF/75C/2009/0403

1.1 Administratief

U geeft aan dat in het aanvraagformulier is aangegeven dat belang e). van toepassing is. Dit is echter onjuist. In het aanvraagformulier is juist aangegeven dat dit *niet* van toepassing is, aangezien het ontheffingsformulier slechts gebruikt is als middel om het opgestelde mitigatieplan te laten keuren. Het treffen van de voorgestelde mitigerende maatregelen heeft immers tot doel om een overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet te *voorkomen*. Vanwege het achterwege blijven van een overtreding is een ontheffing daarom in het geheel niet nodig, en daarmee evenmin een noodzaak tot het aantonen van een wettelijk belang. Deze werkwijze staat tevens weergegeven in het mitigatieplan dat deel uitmaakte van de aanvraag, zie paragraaf 3.1 eerste alinea. Deze werkwijze is geheel conform het document van het Ministerie van LNV, Dienst Regelingen, "Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen". Inclusief Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen, en Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Kenmerk ffw2009.corr.046. d.d. 25 augustus 2009.

1.2 Ecologisch: Vleermuizen (deelgebied 3a en 3b)

De mitigerende maatregelen, te weten het creëren van nieuwe verblijfplaatsen in spouwmuren, is iets gewijzigd en inmiddels geconcretiseerd; de nieuwe verblijven zullen gerealiseerd worden in het nieuwe schoolgebouw. Zie bijlage 1. De bouw van de nieuwe school zal verspoedigd worden, waardoor de nieuwe verblijfplaatsen gereed zijn voorafgaand aan de sloop van het woonhuis met verblijfplaats van Gewone dwergvleermuis (deellocatie 3a) en het oude schoolgebouw met haar verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger (deellocatie 3b). Op deze manier wordt zorggedragen voor nieuwe verblijven, alvorens de bestaande gesloopt worden. De oplevering van de nieuwe school staat gepland in de 2^e helft van 2011. De sloop van de huidige bebouwing met verblijven zal pas hierna plaatsvinden. De nieuwe verblijven zullen overwegend op de meest zuidelijk georiënteerde gevel aangebracht worden. Er zullen tenminste 10, maar bij voorkeur meer, bredere stootvoegen opgehouden worden, waarachter in de spouwmuur ruimte zal zijn voor enkele tientallen vleermuizen (zie ook paragraaf 3.3 van het mitigatieplan).

1.3 Ecologisch: Steenuil (deelgebied 1)

In reactie op uw vragen is een aanvullende landschapscan uitgevoerd op 9 februari 2010. De resultaten zijn verwerkt in deze notitie. De informatie waar u naar vraagt is puntsgewijs toegelicht in paragraaf 1.3.2. In de onderstaande paragraaf 1.3.1 zijn daarnaast enkele aanvullende mitigerende maatregelen benoemd die niet opgenomen zijn in het mitigatieplan.

1.3.1 Aanvullende mitigerende maatregelen

In aanvulling op de mitigerende maatregelen zoals deze benoemd zijn in het mitigatieplan d.d. 7 oktober 2009 (kenmerk R001-4626804BJF-mfv-V01) worden enkele toevoegingen gedaan:

- *Waterberging westzijde plangebied*

Langs de westzijde van het plangebied zal een waterberging gecreëerd worden voor de opvang van piekafvoeren van regenwater uit de nieuwe woonwijk. Deze waterberging zal bestaan uit een ondiepe sloot met eenzijdig flauwe taluds (1:3). Door hier een extensief beheer toe te passen en een (riet)vegetatie te laten ontwikkelen kan deze strook een aanvullend leefgebied zijn voor muizen en amfibieën, waardoor aanvullende foerageermogelijkheden gecreëerd worden. De ligging van de waterberging is weergegeven op de kaart in bijlage 2.

- *Knotwilgen voetbalveld*

Rondom het voetbalveld aan de westzijde van het plangebied zullen knotwilgen aangeplant worden. De aanplant van deze bomen zorgt enerzijds voor een afscherming van de menselijke aanwezigheid op het veld, en anderzijds voor een toevoeging van kleinschalige landschapselementen. De knotwilgen en directe omgeving creëert potentieel leefgebied voor kleine vogels en insecten die als prooi kunnen dienen voor steenuilen. Daarnaast kunnen de wilgen ook als uitkijkpost dienen. Daarnaast kunnen oudere knotwilgen (na enkele decennia) tevens dienen als aanvullende nestplaats voor steenuilen.

- *Nieuwe boomgaard*

Direct ten zuiden van de boerderij in het noordwesten van het plangebied bevindt zich een jonge hoogstam fruitboomgaard (circa 5 – 10 jr). Deze boomgaard zal vermoedelijk verdwijnen, en anders vanwege nieuwe bebouwing haar functie voor steenuilen verliezen. In aanvulling op de voorgestelde maatregelen zoals genoemd in het mitigatieplan wordt daarom in het perceel ten noorden van deze boerderij (waar tevens een nieuwe houtwal (breedte circa 2,5 m) met ruige grasstrook (breedte circa 2,5 m) gecreëerd wordt) een nieuwe hoogstamboomgaard gecreëerd. Er zal getracht worden de bomen van de huidige boomgaard te verplaatsen, maar hier is op voorhand geen zekerheid over te geven. Het voordeel van verplaatsing is dat de nieuwe boomgaard sneller functioneel zal zijn voor steenuilen.

1.3.2 Aanvullende informatie Steenuil

- *Steenuilterritoria in de omgeving van de nieuwe verblijfplaats*

Bij de nadere veldonderzoeken naar steenuilterritoria is gebruik gemaakt van geluidsnabootsing van de territoriumroep van steenuilmannetjes en gepoogd wordt de mannelijke steenuilen te laten antwoorden. De aanwezigheid van roepende exemplaren betekent een territorium ter plaatse. Bij deze onderzoeken worden de geluidfragmenten niet alleen binnen, maar ook ruim buiten het plangebied afgespeeld. Er is onderzocht tot circa enkele honderden meters buiten de grenzen van het plangebied (zie kaartje bijlage 4). Deze manier geeft niet alleen inzicht in de territoria binnen de plangrenzen maar ook daarbuiten. Tevens is bij onderzoeken die in principe primair gericht waren op spechten en vleermuizen eveneens gekeken en geluisterd naar steenuilen. De conclusies zijn hierbij bevestigd: Bij de (combinatie van) onderzoeken is gebleken dat er in het geheel geen andere nabij gelegen steenuilterritoria aanwezig zijn, evenals territoria van andere uilen. Ook bij de lokale (kerk)uilwerkgroep is geen aanwezigheid bekend van andere (steenuil)territoria in of in de omgeving van het plangebied. Er kan daarom met zekerheid gesteld worden dat de gedeeltelijke opschuiving van het huidige territorium niet gepaard zal gaan met een overlap van andere steenuilterritoria.

- *Nieuwe leefgebied: Verblijfplaatsen*

Er zullen drie nestkasten worden opgehangen in bomensingels. Deze singels liggen binnen het huidige territorium (en vanzelfsprekend ook binnen het nieuwe territorium). De locaties zijn aangegeven op de kaart in bijlage 2. De locaties zijn tijdens de landschapscan van februari 2010 nader geselecteerd. De exacte boom danwel tak waar de nestkasten geplaatst worden, zal echter tijdens het plaatsen bepaald worden.

- *Nieuwe leefgebied: Kleine landschapselementen*

Het huidige territorium bevat een aantal landschapselementen die van belang zijn voor de Steenuil. De ponyweides, bomenrijen (overwegend elzensingels) en een slootje zijn daarbij de voornaamste elementen. Deze elementen blijven bijna volledig behouden. Een klein deel zal echter waarschijnlijk haar functie verliezen doordat het ingebouwd zal worden door woonhuizen. Het grootste deel blijft echter intact. Daarnaast worden als aanvulling knotwilgen aangeplant langs het voetbalveld. Ter volledigheid kan vermeld worden dat de huidige vaste verblijfplaats (de leegstaande boerderij) gelegen is in een grasland dat sporadisch door koeien beweid wordt, en te lang gras heeft voor jagende steenuilen. Dit is het deel dat bebouwd zal gaan worden, maar daardoor juist relatief weinig van belangzijnde landschapselementen bevat (naast de verblijfplaats zelf).

- *Nieuwe leefgebied: Uitkijkposten*

Aangezien de elzensingels allen behouden blijven, zal er geen afname zijn van uitkijkposten. Hierbij dient wel de kanttekening gemaakt te worden dat een klein deel van de singels nabij bebouwing zal komen te liggen, waardoor de functie mogelijk verdwijnt. Het nieuwe (vershoven) territorium behoudt echter voldoende uitkijkposten. Daarnaast worden als aanvulling knotwilgen aangeplant langs het voetbalveld.

- *Nieuwe leefgebied: Foerageergebied*

De huidige vaste verblijfplaats (de leegstaande boerderij) is gelegen in een grasland dat sporadisch door koeien beweid wordt. Dit is het deel dat bebouwd zal gaan worden, maar hiermee zullen slechts weinig foerageermogelijkheden verdwijnen: De ponyweides en elzensingels in het noordelijke deel en verder naar het westen vormen de voornaamste mogelijkheden tot foerageren. Deze foerageergebieden blijven echter volledig intact, en tevens volledig functioneel ondermeer door behoud van de begrazing. De verwachting is dan ook dat er geen sprake zal zijn van een afname van functioneel foerageergebied. Als aanvulling hierop wordt echter een nieuwe houtwal met grasstrook aangeplant in het noordelijke deel van het gebied, evenals een waterberging met flauwe taluds en begroeiing aan de westzijde van het gebied (zie kaart in bijlage 2). Hiermee worden nog aanvullende, beschutte foerageermogelijkheden gecreëerd waardoor de voedselvoorziening gewaarborgd zal zijn.

- *Nieuwe leefgebied: Verkeersintensiteit en verlichting*

Het nieuwe plan biedt ruimte aan circa 100 woningen. Het verkeer zal deels aan de zuidwest zijde ontsloten worden, en deels via de Lage Valkseweg aan de noordzijde. De rijsnelheden zijn vergelijkbaar met een woonerf. Aanrijdingslachtoffers onder steenuilen worden niet verwacht vanwege de lage verkeersintensiteit, de lage rijsnelheden en de opschuiving van het steenuilterritorium richting het westen. Vanwege de afwezigheid van wegen aan de westzijde van het plangebied zal er vrijwel geen verstoring van licht optreden in het opgeschoven, nieuwe territorium. Het stukje ontsluitingsweg tussen de Lage Valkseweg en de woonwijk zal verlicht worden met afgeschermd lantaarnpalen die alleen licht naar onderen afgeven waardoor de verlichting in dit noordelijke deel zo beperkt mogelijk gehouden wordt. Dergelijke maatregelen zijn ook elders in de gemeente toegepast.

- *Nieuwe leefgebied: Bestrijdingsmiddelen*

Er is geen volledig beeld van het gebruik van bestrijdingsmiddelen door bewoners in de omgeving, maar de gemeente licht bewoners voor over de algehele plannen. Hierbij wordt aangegeven dat deze ontwikkeling alleen mogelijk is wanneer het leefgebied van de Steenuil niet aangetast wordt. Het gebruik van bestrijdingsmiddelengebruik zal hierbij specifiek gecommuniceerd worden. Hierbij zal worden aangesloten bij paragraaf 3.4 van het mitigatieplan (de laatste alinea betreffende bestrijdingsmiddelen).

- *Nieuwe leefgebied: Duurzame geschiktheid leefgebied*

Het belangrijkste aspect bij de duurzame instandhouding van het (nieuwe) leefgebied wordt gevormd door onderhoudwerkzaamheden aan de nestkasten en landschapselementen. De nestkasten zullen worden opgehangen en beheerd door de vogelwerkgroep Lunteren. De gemeente draagt zorg voor het onderhoud aan de elzensingels, knotwilgen, houtwal met grasstrook en waterberging. Hierbij wordt het beheer afgestemd op de belangen voor steenuilen. Zie tevens paragraaf 3.3 van het mitigatieplan. Daarnaast worden afspraken gemaakt met de bewoner van de boerderij in de westzijde van het plangebied over de inrichting en gebruik van het erf. Zo zal hier hoogstwaarschijnlijk ook een kleine waterberging gecreëerd worden, en zullen nieuwe bomen aangeplant worden (zie structuurschets, bijlage 3 van het mitigatieplan). Met de realisatie van de beoogde woningbouw zal voor Wekerom voldoende woningaanbod zijn. De woningbehoefte van Wekerom is hiermee voor lange tijd geborgd.

- *Nieuwe leefgebied: Ontwikkelingstijd*

Het nieuwe leefgebied bestaat grotendeels uit bestaande landschapselementen van het huidige territorium. De ontwikkelingstijd van verreweg de meeste landschapselementen is daarom nihil. Hierop zijn enkele uitzondering te maken. Dit zijn: 1) de houtwal en grasstrook in het noordelijke deel, 2) de knotwilgen langs het voetbalveld, en 3) de vegetatie langs de waterberging. De houtwal zal circa vijf jaar nodig hebben om tot een redelijke omvang te komen inclusief opbouw van een strooisellaag onder de begroeiing. De knotwilgen hebben vooral een afschermdende functie, maar zullen tenminste vijf jaar nodig hebben om tot een functionele omvang te komen. De waterberging zal worden aangelegd voorafgaand aan de sloop van de verblijfplaats en bouwrijp maken van de locatie. De vegetatie langs de waterberging zal één tot hooguit enkele jaren nodig hebben om tot volle ontwikkeling te komen.

- *Locatie van de huidige nestplaats*

De huidige vaste verblijfplaats is gelegen in de leegstaande boerderij. Ten tijde van de landschapscan van februari 2010 was de boerderij niet toegankelijk, maar de schuren wel. Hier zijn dan ook braakballen van de Steenuil aangetroffen. Daarnaast wordt één of twee schuurtjes in de noordoost punt van het plangebied ook (deels) gebruikt als rustplaats. Beide locaties zullen daarom met grote zorg ontmanteld worden. Dit zal gebeuren buiten het broedseizoen aan het eind van de zomer – najaar in verband met de in die periode laagste gevoeligheid van steenuilen. De leegstaande boerderij en de waarschijnlijke rustplaats zijn beide aangegeven op de kaart in bijlage 2.

Bijlage 1

Foto's deellocatie 1

Leegstaande boerderij

Binnenzijde boerderij met braakballen

Schuurtjes in noordoostzijde gebied

Aanblik richting westen langs kop voetbalveld

Grasland rond leegstaande boerderij

Boomgaard bij boerderij in noordwesten

Ponyweides noordelijke deel

Toerit met ponyweides boerderij in noordwesten

Bijlage 2

Overzichtkaart deelgebied 1

- Nieuwe nestkasten Steenuil
- Nieuwe houtwal
- Nieuwe grasruigte
- Nieuwe (knot)wilgen
- Nieuwe waterberging
- Nieuwe fruitboomgaard
- Bestaande fruitboomgaard
- Bestaand groen
- Bestaand slootje
- Waarschijnlijke verblijfplaats Steenuil
- Zekere verblijfplaats Steenuil
- Planlocatie woningbouw
- Onderdeel bestemmingsplangebied

Opdrachtgever	Schaal	Status
Gemeente Ede	1:2000	DEFINITIEF
Project	Formaat	Projectnummer
Mitigatie Wekerom	A3	4626804
Onderdeel	Datum	Tekeningnummer
Overzicht Steenuil deellootatie 1	Get. BJJ	4
	Gec. BJJ	

Poethuis 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

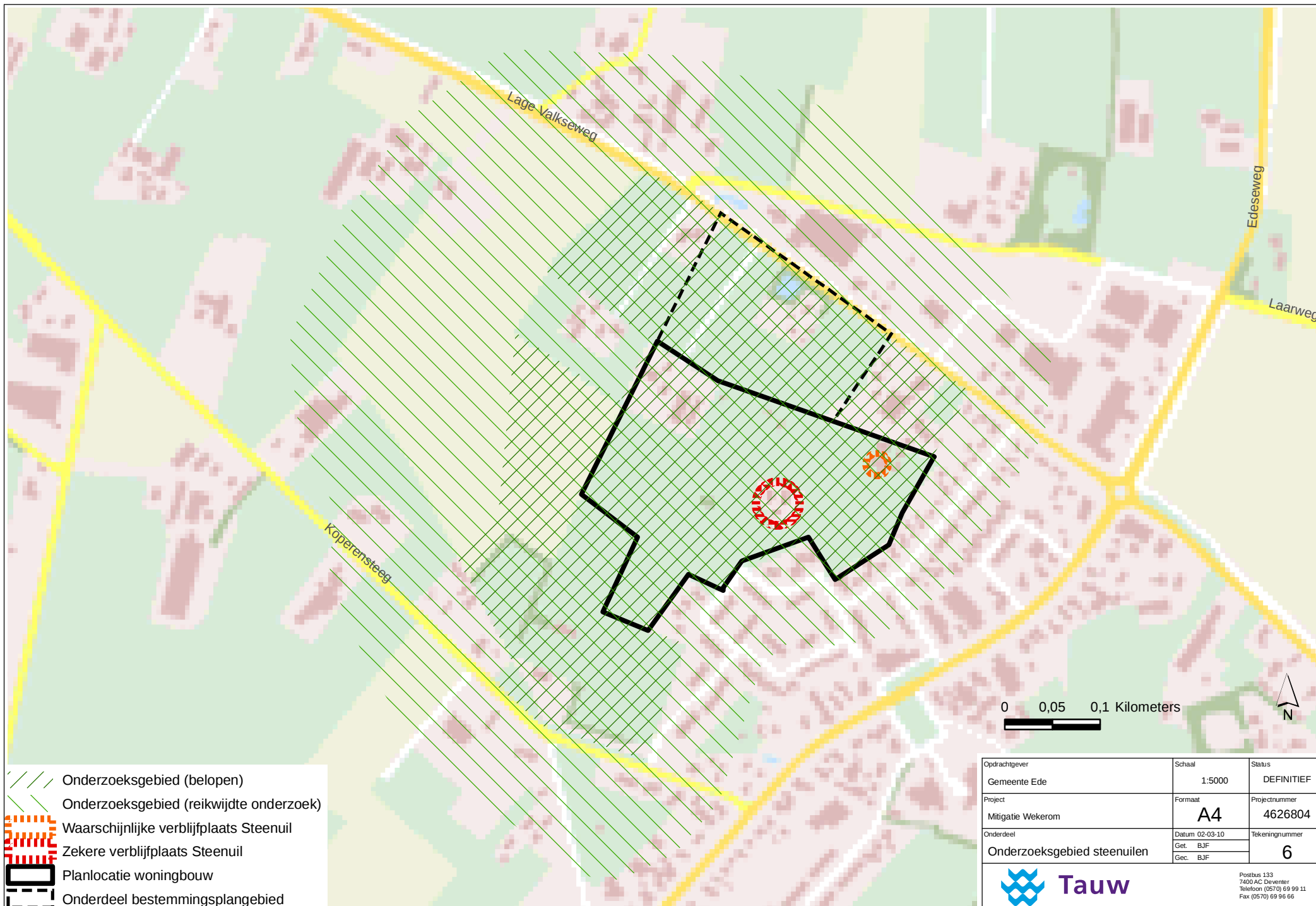
Bijlage 3

Nieuwe schoolgebouw met vleermuisverblijven

Bijlage 4

Onderzoeksgebied steenuilen

Opdrachtgever	Schaal	Status
Gemeente Ede	1:5000	DEFINITIEF
Project	Formaat	Projectnummer
Mitigatie Wekerom	A4	4626804
Onderdeel	Datum 02-03-10	Tekeningnummer
Onderzoeksgebied steenuilen	Get. B.J.F.	6
	Gec. B.J.F.	
 Tauw		Postbus 133 7400 AC Deventer Telefoon (0570) 69 99 11 Fax (0570) 69 96 66